

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtru[m] requiratur trina immersio? 8

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

se autem requiritur ad baptismum corporalis ablutio per aquam. Vnde & baptismus lauacrum nominatur: secundum illud Ephes. 5. Mundans eam lauacro aquæ in verbo vitæ. Sed quòd fiat ablutio hoc vel illo modo, accidit baptismo. Et ideò talis diuersitas non tollit vnitatem baptismi.

Ad secundum dicendum, quòd in immersione expressius representatur figura sepulturæ Christi: & ideò hic modus baptizandi est communior, & laudabilior. Sed in alijs modis baptizandi representatur aliquo modo, licet non ita expresse. Nam quocumque modo fiat ablutio, corpus hominis, vel aliqua pars eius, aquæ supponitur, sicut corpus Christi sub terra fuit positum.

Ad tertium dicendum, quòd principalis pars corporis, præcipue quantum ad exteriora membra, est caput, in quo vigent omnes sensus, & interiores, & exteriores. Et ideò, si totum corpus aqua non possit perfundi, propter aquæ paucitatem, vel propter aliquam aliam causam, oportet caput perfundere: in quo manifestatur principium animalis vitæ. Et licet per membra, quæ generationi deseruiunt, peccatum originale traducatur, non tamen sunt membra illa potius aspergenda, quàm caput: quia per baptismum non tollitur transmissio originalis in prolem per actum generationis, sed liberatur anima à macula, & reatu peccati, quod incurrit. Et ideò debet præcipue lauari illa pars corporis, in qua manifestantur opera animæ. In veteri autem lege remedium contra originale peccatum, institutum erat in membro generationis: quia adhuc ille, per quem originale erat amouendum, nasciturus erat ex semine Abrahæ: cuius fidem circumcisio significabat, vt dicitur Roman. quarto.

ARTIC. VIII.

Vtrum trina immersio sit de necessitate baptismi?

Ad octauum sic proceditur. Videtur, quòd trina immersio sit de necessitate baptismi. Dicit enim

Au-

371

4. d. 3. ar.

4. q. 2. c.

3. c. dif.

23. q. 1.

ar. 1. q. 2.

cor.

August. † in quodam serm. de Symbolo ad baptizatos, Rectè tertio merfi estis : qui accepistis baptismum in nomine sanctæ Trinitatis. Rectè tertio merfi estis, qui accepistis baptismum in nomine Iesu Christi, qui etiam tertia die resurrexit à mortuis : illa enim tertio repetita immersio, typum Domine exprimit sepulture, per quam Christo consepulti estis in baptismo. Sed vtrumque videtur ad necessitatem baptismi pertinere, scilicet & quòd significetur in baptismo Trinitas personarum, & quòd fiat configuratio ad sepulturam Christi. Ergo videtur, quòd trina immersio sit de necessitate baptismi.

¶ 2 Præterea, Sacramenta ex mandato Christi efficaciam habent. Sed trina immersio est ex mandato Christi: scribit enim Pelagius Papa Gaudentio Episcopo *, Euangelicum præceptum ipso Domino Deo & Salvatore nostro Iesu Christo tradente, nos admonet, in nomine trinitatis trina immersione sanctum baptismum vnique tribuere. Ergo sicut baptizare in nomine Trinitatis, est de necessitate baptismi, ita etiam baptizare trina immersione, videtur esse de necessitate baptismi.

¶ 3 Præterea, Si trina immersio non sit de necessitate baptismi, ergo ad primam immersionem, aliquis baptismi consequitur sacramentum. Si ergo addatur secunda vel tertia, videtur quòd secundo, vel tertio baptizetur: quod est inconueniens. Non ergo vna immersio sufficit ad sacramentum baptismi, sed trina immersio videtur esse de necessitate ipsius.

SED contra est, quòd Gregor. * dicit scribens † Leandro episcopo, Reprehensibile esse nullatenus potest, infantem in baptismo vel ter, vel semel immergere. Quoniam & in tribus immersionibus, personarum Trinitas, & in vna potest diuinitatis singularitas designari.

RESPONDEO dicendum, quòd (sicut prius dictum est *) ad baptismum per se requiritur ablutio

† Refer-
tur hoc †
Decr. de
conf. d. 4.
c. 77. Post
quam, ex
Aug. ho. 4

De conf.
d. 4. c. 8.
Multi sũt

* li. x. epi.
41. à me.
Et habe-
tur de cõ-
sec. d. 4. c.
70. de tri-
na.
† al Leo-
nardo
art præc.
ad 1.

*In argu-
Sed cont.*

tio aquæ, quæ est de necessitate sacramenti: modus autem ablutionis per accidens se habet ad sacramentum. Et ideo, sicut ex prædicta auctoritate Gregor. * patet, quantum est de se, utrumque licite fieri potest, scilicet & semel & ter immergere, quia vnica immersione significatur vnitas mortis Christi, & vnitas deitatis: per trinam autem immersionem significatur triduum sepulturæ Christi, & etiam Trinitas personarum. Sed diuersis ex causis secundum ordinationem ecclesiæ, quandoque institutus est vnus modus, quandoque alius. Quia enim à principio nascentis ecclesiæ, quidam de Trinitate male sentiebant, Christum purum hominem esse æstimantes, nec dici filium Dei & Deum, nisi propter meritum eius, quod præcipue fuit in morte: ideo non baptizabant in nomine Trinitatis, sed in commemoratione mortis Christi, & vna immersione. Quod reprobatur in primitiua ecclesia. Vnde in canonibus Apostolorum legitur *, Si quis presbyter aut episcopus non trinam immersionem vnus miserij celebret, sed semel mergat in baptismale, (quod dari à quibusdam dicitur in morte Domini) deponatur. Non enim nobis dixit Dominus, In morte mea baptizate, sed, In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Postmodum verò inoleuit quorundam schismaticorum & hæreticorum error, homines rebaptizantium: sicut de Donatistis August. narrat * super Ioan. Et ideo in detestationem erroris eorum fuit statutum in concilio Toletano †, quòd fieret vna sola immersio. Vbi sic legitur, Propter vitandum schismatis scandalum, vel hæretici dogmatis usum, simplam teneamus baptismi immersionem. Sed cessante tali causa communiter obseruatur in baptismo trina immersio. Et ideo grauiter peccaret aliter baptizans, quasi ritum Ecclesiæ non obseruans: nihilominus tamen esset baptismus.

Ad primum ergo dicendum, quòd Trinitas est sicut agens principale in baptismo. Similitudo autem agen-

*in can. 49
& 50.
& habetur de cõ-
sec. d. 4. c.
78. si quis
presbyt.*

*tract. 11.
tom. 9.*

† in conc.

Tol. 4. cã.

5 to 2. Cõ

cil. & ha

betur de

cons. d. 4.

c. 84. Pro

pter, ex

Ynone in

Dec. li. 1.

agentis peruenit ad effectum secundum formam, & non secundum materiam. Et ideo significatio Trinitatis fit in baptismo per verba formæ: nec est de necessitate, quod significetur Trinitas per vsum materiz: sed hoc fit ad maiorem expressionem. Similiter etiam mors Christi figuratur sufficienter in vnica immersione. Triduum autem sepulturæ non est de necessitate salutis nostræ: quia etiam si vno die fuisset sepultus vel mortuus, suffecisset ad perficiendam nostram redemptionem: sed triduum illud ordinatur ad manifestandum veritatem mortis, vt supra dictum est*. Et ideo patet, quod trina immersio, nec ex parte Trinitatis, nec ex parte passionis Christi, est de necessitate sacramenti.

Ad secundum dicendum, quod Pelagius Papa intelligit trinā immersionem esse de mandato Christi in suo simili: in hoc scilicet quod Christus precepit baptizari in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti. Non tamen est similis ratio de forma, & de vso materiz, vt dictum est*.

Ad tertium dicendum, quod (sicut supra dictum est) intentio requiritur ad baptesmum: & ideo ex intentione ministri Ecclesiæ, qui intendit vnum baptesmum dare trina immersione, efficitur vnum baptesma. Vnde Hieronym. dicit* super epistolam ad Philip. Licet ter baptizetur (idest immergatur) propter mysterium Trinitatis: tamen vnum baptesma reputatur. Si verò intenderet, ad vnamquamque immersionem vnum baptesma dare, ad singulas immersiones repetens verba formæ, peccaret, quantum in se est, pluries baptizans.

ARTIC. IX.

Vtrum baptesmus possit iterari?

AD nonū sic proceditur. Videtur, quod baptesmus possit iterari. Baptesmus enim videtur institutus ad ablutionem peccatorum. Sed peccata iterantur. Ergo multo magis baptesmus debet iterari: quia misericordia Christi transcendit hominis culpam.

¶ 2 Præ-

9. 51. a. 4.
et. 53. a. 2.
loco cit.
in arg.
in solut.
præc.

9. 64. a. 8.
In cōm. c.
4. ad Eph.
sup illud,
Vna fides, vni-
baptesma
to. 9. refer-
tur de cō-
sec. d. 4. c.
80. Ecdē
modo.

372

4. d. 6. q.
2. ar. 1. q.
1. et 4. cōt.
tra. 59. ff.
c. 70.
c. 71. c.
10. 3. col.
4. et Eph.
4. le. 2. co.
1. fin. c.
sup. 9. 63.
ar. 5.